

Frans Bromet

Begin jaren negentig was [David de Jongh](#) stagiair van documentairemaker Frans Bromet, de man die hij zo bewonderde na het zien van diens VPRO-reportageserie *Buren*. De stageplek kreeg hij, ook al was de taak weinig eervol: het verwisselen van de filmbanden. Bovendien bleek Bromet een tegenstrijdig persoon: op het ene moment vriendelijk, maar bij een misstap genadeloos. Typerend is het moment dat De Jongh de opdracht krijgt een kwastje te kopen om de filmcassettes mee schoon te maken. Wanneer hij terugkomt met een kwast uit de eerste de beste verfwinkel krijgt hij van zijn leermeester de wind van voren. Na vier weken wordt hij ontslagen.

Een kleine vijftien jaar later maakt diezelfde stagiair het documentaireportret *De grens van Frans Bromet*, dat komende maandagavond in [Het uur van de wolf](#) te zien zal zijn. De aanleiding is het zestienfilmig aan Bromet gewijde retrospectief op dit moment op IDFA. Op bijzonder ingenieuze wijze confronteert De Jongh zijn grote voorbeeld met diens eigen methode-Bromet: met de camera op de schouder belt hij aan bij diens burens, die opmerkelijk geprikkeld reageren op het noemen van de naam van de filmmaker. De uitgesproken voyeur van burenruzies blijkt ook zelf bekwaam in onenigheid met buurtgenoten. Daarnaast monteert De Jongh heel vernuftig én vilein beelden uit het oeuvre van Bromet door zijn eigen interviews met de documentairemaker en diens intimi. Als Bromet aangeeft genoeg te hebben van het gepeur in zijn privé-leven en zich door de gesprekken in een hoekje gedrukt voelt, repliceert De Jongh meteen met beelden uit het archief waarin Bromet exact hetzelfde kreeg toegeworpen door mensen die hij met de camera volgde. Wanneer de leerling zegt „ik probeer je alleen te begrijpen” citeert hij Bromet letterlijk.

De Jonghs portret is vooral zo bijzonder omdat het de loutere komedie en oeuvre-introductie ontstijgt. Wanneer Bromets docufilm *Het drielandpunt* uit 1974 over de moeizame relatie met zijn ouders ter sprake komt, of als met de kinderen van Bromet wordt gesproken, blijkt de film opvallend openhartig en indrukwekkend. *De grens van Frans Bromet* blijft ver weg van de incesteuze connotatie van 'een documentaire over een documentairemaker'.